

EVOLUCIÓ DE FUTUR

Atesa l'evolució de l'economia durant els darrers mesos de l'any 2006, és previsible que l'any 2007 l'economia mundial continuï immersa en la dinàmica de creixement que s'inicià després de la crisi del 2001. Malgrat és possible que l'activitat es desacceleri lleugerament als EE.UU., el fort dinamisme de l'activitat al continent asiàtic, especialment a la Xina i l'Índia, i la continuïtat de la recuperació al Japó, podrien situar el creixement de l'economia mundial l'any 2007 en aproximadament el 4,5%.

A la zona de l'euro és possible que s'assisteixi, en el conjunt de l'any 2007, a una moderació lleugera del creixement del 2006, fins a situar-se en valors pròxims al 2,3%. En línia amb l'exercici anterior, el creixement estaria impulsat especialment per la demanda interna, en la que podria destacar la continuïtat del comportament expansiu del consum privat (recolzat per l'evolució positiva del mercat de treball) i del dinamisme de la inversió. Aquest darrer component es podria beneficiar del manteniment d'unes condicions de finançament encara favorables (malgrat el biaix més restrictiu de la política monetària que en exercicis anteriors) i de l'evolució positiva dels indicadors de clima econòmic i de confiança dels consumidors.

En aquest context, és previsible que l'economia catalana (a l'igual que l'espanyola) experimenti un creixement significatiu durant l'any 2007, malgrat és previsible una desacceleració lleugera respecte l'any anterior en la mesura en que s'accentuï el biaix restrictiu de la política monetària. Sota aquesta premissa, el creixement del PIB es podria situar, pel conjunt de l'any, en registres al voltant del 3,5%.

L'evolució positiva de l'ocupació i dels indicadors de clima econòmic i de confiança, la recuperació de l'activitat a la UE, que tindrà un efecte positiu sobre el creixement de les exportacions, el manteniment de les taxes d'interès reals en nivells encara moderats, el creixement de la riquesa mobiliària i immobiliària del sector famílies (paral·lel, però a l'augment de l'endeutament, que assoleix cotes molt elevades) i la incidència que pugui tenir la darrera reforma fiscal sobre la renda disponible podrien afavorir el comportament expansiu de l'activitat.

Des del punt de vista de l'oferta, es previsible la continuïtat de la recuperació de l'activitat industrial i una certa desacceleració del creixement de la construcció.

En consonància amb la previsió d'una desacceleració lleugera de la demanda interna, de la continuïtat del to restrictiu de la política monetària, i sempre i

quan no es produeixin increments significatius en el preus de l'energia i de les matèries primeres, la inflació hauria de mostrar una certa pauta de contenció en relació amb l'exercici anterior.

Atès aquest escenari, el projecte de pressupostos pel 2007 de la Generalitat de Catalunya manté un moderat caràcter expansiu amb un creixement en termes homogenis respecte del 2006 del 8,3 %. Es mantenen relativament estables les prioritats per grans àrees de despesa, si bé amb una caiguda de les inversions reals. Les previsions d'increment del 12,1 % d'ingressos per operacions corrents permeten millorar l'estalvi per operacions corrents, i en conjunt es redueix de forma significativa el dèficit de la Generalitat de Catalunya que s'estima en un 0,27 % del PIB català.

En aquest context macroeconòmic, cal destacar la rellevància de la Societat del Coneixement, com es fa palès en l'Acord estratègic per a la internacionalització i la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana.

Així, Catalunya destaca per un sector privat que protagonitza gran part de la despesa en R+D, 10 punts percentuals per sobre de la mitjana espanyola, clarament per sobre de la resta de sectors i amb un pes similar al que reclama l'estratègia europea. És per això que seria convenient analitzar l'alentiment del ritme de creixement del sector privat observat durant el 2005. En aquest sentit, el retrocés de la inversió en R+D per part de la indústria farmacèutica, tradicionalment, un dels principals motors de la Recerca a Catalunya, podria agreujar encara més aquesta situació si no hi ha altres sectors que puguin assumir aquest paper impulsor.

Tot i així, durant l'any 2007, algunes iniciatives, o bé en procés o que ja estan en marxa, poden convertir-se en un valuós impuls, com són el desplegament del 7è Programa Marc de Recerca i Desenvolupament Tecnològic, el nou Pla Estatal de R+D+I o la llei de la Ciència en l'àmbit català. Aquestes iniciatives pretenen minimitzar les debilitats tradicionals de la recerca catalana mitjançant la simplificació burocràtica, una major implicació de l'empresa, especialment de les PIMES, una major capacitat per retenir el talent, o el desenvolupament de Programes a llarg termini amb l'objectiu de donar estabilitat a la recerca.

En l'àmbit més general de la innovació, s'observen les primeres passes per concentrar els esforços inversors, a la recerca d'una massa crítica suficient, en front d'una política de dispersió temàtica. L'aposta per la biotecnologia sembla anar en aquest sentit.

Després d'observar el creixement moderat de la R+D a Catalunya, el paper dels poders públics, com a element tractor de la Recerca, segueix sent clau,

amb el suport de tots els agents socials i econòmics, per poder consolidar l'evolució positiva de la R+D a Catalunya.

Si no hi ha algun tipus d'iniciativa amb un impacte significatiu al 2007, no es preveuen grans canvis pel que fa a la penetració de les TIC tant entre la ciutadania com entre les empreses. És indubtable que les millores en les infraestructures de telecomunicacions en tot el territori català podrien ser el gran revulsiu per reduir l'escletxa digital, sobretot en els municipis més petits però les iniciatives previstes com la de l'Ens Gestor d'Infraestructures de Telecomunicacions encara no fa previsible que tinguin un impacte significatiu a curt termini.

De tota manera, no es pot deixar de banda el manteniment d'accions de formació i de sensibilització al voltant de les potencialitats de les TIC entre les empreses de menor dimensió, encara allunyades de treure'n tot el profit com és la disponibilitat d'una plana web o de fer ús del comerç electrònic.

En matèria del mercat de treball, el creixement mostrat per l'economia durant l'any 2006 fa previsible un escenari de continuïtat en la creació d'ocupació durant l'any 2007. En aquest sentit, l'anàlisi de les principals variables del mercat de treball apunten al creixement de l'activitat i de l'ocupació, reducció de l'atur, així com la continuïtat del creixement dels registres d'afiliació a la Seguretat Social. En conseqüència, la realitat del mercat de treball fa necessària la revisió i adaptació de les polítiques actives d'ocupació, posant l'accent en l'atenció personalitzada i especialitzada en col·lectius amb dificultat d'inserció. En aquest sentit, cal preveure durant l'any 2007 la implantació d'un Pla de modernització dels serveis públics d'ocupació, en compliment del que preveu la Llei 43/2006, de 29 de desembre.

Cal preveure que l'any 2007 sigui clau, com a conseqüència de la signatura al febrer del 2006 de l'Acord de formació per a l'ocupació entre el Govern de l'Estat i els interlocutors socials. Aquest Acord integra en un únic sistema la formació continua i ocupacional per tal d'afavorir l'aprenentatge al llarg de la vida i aconseguir impulsar i estendre entre empresaris i treballadors una formació que respongui a les seves necessitats i contribueixi al desenvolupament d'una economia basada en el coneixement.

En l'àmbit de les relacions laborals, l'aplicació de la reforma laboral iniciada al juliol de 2006 es preveu que es consolidi a l'any 2007, principalment pel que fa a la conversió dels contractes temporals en fixos, així com també respecte de la contractació indefinida inicial, el que permetrà que, principalment, en el sector privat, es redueixi la taxa de temporalitat.

Millorar la qualitat de l'ocupació i de les relacions laborals, suport a la competitivitat de les empreses, i de les persones, l'augment del volum d'oportunitats de treball i la consecució de majors nivells d'igualtat i d'equitat haurien de constituir els principals eixos de l'actuació que els poders públics haurien d'assolir durant el proper any.

Pel que fa a la negociació col·lectiva, s'ha de destacar que a l'any 2007 s'ha signat l'Acord interconfederal per a la negociació col·lectiva, mitjançant el qual es donarà continuïtat als criteris recollits en els Acords anteriors, incorporant els acords que es van assolir en l'àmbit del Diàleg social durant l'any 2006 i, establint nous criteris:

- a) En matèria salarial, per contribuir, entre d'altres, al creixement de l'ocupació, a la millora de la capacitat adquisitiva dels salaris;
- b) Criteris sobre manteniment i creació d'ocupació, així com sobre la seva estabilitat. El desenvolupament de mecanismes de flexibilitat interna; la formació permanent i la millora de les competències i qualificacions; l'impuls de la contractació indefinida, l'ús adequat de la contractació temporal, la transparència en la subcontractació; la informació, consulta i negociació amb la representació dels treballadors; i el foment de la igualtat de tracte i d'oportunitats.
- c) En l'àmbit de la seguretat i salut laboral, s'estableix el compromís de reduir la sinistralitat laboral, fomentant la cultura preventiva i el compliment de les normes, fomentant la col·laboració de tots els subjectes implicats en el seu àmbit de responsabilitat.
- d) Incorpora algunes consideracions relacionades amb el desenvolupament del teletreball i l'Acord Marc Europeu sobre teletreball.

Respecte a la immigració, haurien de continuar els esforços dels poders públics per aconseguir la vinculació entre immigració i treball i la integració dels immigrants, acompanyat amb un major increment dels recursos destinats a immigració.

La designació del Parlament i Consell europeu de l'any 2007 com "L'any europeu d'igualtat d'oportunitats per a totes les persones" i l'aprovació de la Llei de la igualtat, LO 3/2007, de 22 de març, en vigor des del 24 de març de 2007, constituïran una gran avenç en el repte fixat per tots els agents socials i econòmics, ja que la finalitat de la llei és la d'aconseguir la igualtat real i l'absència de discriminació per raó de gènere, accentuant la importància de la conciliació de la vida familiar i laboral i la major presència de la dona en llocs de responsabilitat públics i privats.

El projecte de llei que recull L'Acord sobre mesures en matèria de Seguretat Social, firmat el 13 de juliol de 2006 pel Govern, CEOE, CEPYME, UGT i CCOO, plantejarà durant el proper any reformes substancials de la Llei General de la Seguretat Social, relatives a incapacitat temporal, incapacitat permanent, jubilació, mort i supervivència. La reforma de la Seguretat Social equilibrarà mesures per allargar la vida laboral, així com augmentarà la correspondència entre cotitzacions i prestacions (assegurament del sistema) amb una millora de les pensions, tenint en compte l'equilibri financer i la compatibilitat de la Seguretat Social amb la creació d'ocupació i riquesa.

Pel que fa a la seguretat i salut laboral, les dades que es desprenen de l'anàlisi de la sinistralitat laboral, tot i mostrar una tendència a millorar, encara estan lluny de les referides al nostre entorn socioeconòmic, per la qual cosa, i, per tal d'assolir el objectius fixats en el Pla de Govern per a la prevenció de riscos laborals per als anys 2005-2008, les polítiques a desenvolupar sobre aquesta temàtica haurien d'incidir més en fer un plantejament global de benestar en el treball i d'entorn de treball de qualitat, amb les perspectives de poder situar-nos en valors propers a la mitjana de la Unió Europea.

En matèria de "Condicions de vida i benestar social", els trets més destacats de les tendències observades durant l'any 2006 fan previsible que els fets més significats de l'evolució l'any 2007 pivotin sobre els aspectes següents:

Pel que fa a l'evolució de la demografia, es preveu que continuï la tendència observada l'any 2006, tant pel que fa a la consolidació de la recuperació de la taxa de natalitat, com a conseqüència de la recuperació de l'indicador de la fecunditat, principalment derivat de les dones immigrants. Per una altra banda, l'augment de l'esperança de vida i la baixa fecunditat determinaran, alhora, un major envelliment de la població, que plantejarà nous reptes derivats de l'atenció de la dependència.

En l'àmbit de la salut, malgrat observar-se durant l'any 2006 canvis positius pel que fa als hàbits i factors determinants de la salut, s'ha de continuar incidint en la prevenció, diagnòstic i tractament de malalties per tal d'aconseguir una major reducció de la morbiditat i mortalitat a Catalunya. L'any 2007, com a conseqüència de l'aprovació de la Llei de la dependència, es preveu una major integració entre els serveis sanitaris i socials per tal de donar resposta a totes les persones que es trobin en situació de dependència.

En matèria d'habitatge, tot sembla indicar que l'any 2007 es podria produir un canvi significatiu de tendència en el ritme expansiu d'aquest sector. Tots els elements de frenada observats en la memòria es preveu que es concretin a curt termini: increment de l'oferta d'habitatge, increment en la dificultat de la

seva comercialització, desacceleració dels preus per m² i la increment dels tipus mitjà dels préstecs hipotecaris.

D'altra banda, l'augment de la despesa en habitatge de la Generalitat i la reforma de la Llei d'Urbanisme hauria de repercutir a mig termini en un increment de la oferta d'habitatge de protecció oficial.

Si el fet anterior es confirmés, el pes de la promoció d'habitatges protegits respecte del total del mercat es podria incrementar i conseqüentment aproximar-se a la situació del període 1996-2003. Tot i així, Catalunya continuaria estant lluny dels percentatges d'habitatge protegit de les comunitats capdavanteres com Navarra, la Comunitat de Madrid, Aragó o el País Basc. Un cop obtinguts els resultats de l'any 2007 es podrà valorar si la reducció del pes dels habitatges iniciats protegits de lloguer respecte als de venda ha estat un fet puntual del 2006 o comporta un canvi de tendència.

En matèria educativa, seria convenient continuar promovent la millora general del sistema educatiu i la innovació dels centres, així com establir mecanismes per tal de, per una banda, prevenir el fracàs escolar en l'educació primària i, per una altra banda, reduir el fracàs de l'educació secundària obligatòria i millorar els resultats de l'alumnat. En aquest sentit, s'haurien de continuar millorant les condicions que puguin garantir l'accés a una formació professional de qualitat que respongui a les necessitats de millora en la competitivitat de l'economia catalana.

Pel que fa a la cultura, preocupa el continu descens d'espectadors del cinema, encara més acusat l'any 2005. Aquest fet, sumat al fenomen de la pirateria electrònica pot fer encara més difícil la supervivència de la indústria del cinema a Catalunya. D'altra banda, caldrà observar l'evolució del mercat dels mitjans de difusió escrita, cada vegada més complex, amb l'impacte de la premsa gratuïta i la consolidació de la premsa electrònica, però que tot i així, si més no el 2005, la premsa de pagament ha pogut fer-hi front.

Si bé la cobertura i la qualitat dels operadors de telecomunicacions es pot considerar suficient en els nuclis urbans, en canvi, segueix existint un greu dèficit pel que fa a l'atenció al client, com ho reflecteixen les estadístiques de l'Agència Catalana del Consum, fet que hauria de corregir-se, si no es vol generar més desconfiança entre les persones consumidores.

D'altra banda, en el terreny de les polítiques de protecció social, es posarà en marxa el sistema d'atenció a la dependència com a nou dret dels ciutadans, amb uns recursos encara indeterminats.

La consolidació de la sostenibilitat ambiental com a dimensió transversal de totes les polítiques de la Unió Europea, de l'Estat i de l'Administració catalana fa preveure un augment de la sensibilització, informació i formació de la població catalana pel que fa al medi ambient. Un exemple és el Pla d'actuació per restaurar i millorar la qualitat de l'aire 2007-2009 que ha implicat a tots els departaments de la Generalitat de Catalunya, els ens locals i els agents econòmics i socials.

El quart informe del panell intergovernamental sobre el canvi climàtic confirma l'efecte que ha tingut l'activitat humana sobre el clima, conseqüentment, és previsible que els Governos europeus elaborin polítiques més incisives a reduir les emissions dels gasos d'efecte hivernacle que més hi contribueixen. Tot fa preveure que en un futur es reduiran les emissions i s'equilibrarà el mercat de drets d'emissions de CO₂.

Es preveu un creixement de les inversions mediambientals reals fetes per les empreses, tot i que els instruments econòmics per incentivar-les no han estat suficients. El repte de futur és l'enfortiment de l'eix mediambiental a la Responsabilitat Social de les Empreses, més enllà de les obligacions jurídiques vigents i del règim de responsabilitats que establirà la futura Llei de Responsabilitat ambiental.

Les polítiques d'estalvi i reutilització de l'aigua, de valorització dels residus, de descontaminació de sòls, de protecció dels ecosistemes i d'explotació sostenible dels boscos i els caladors de pesca, fan pensar en una millora del recursos naturals i de la seva qualitat.

La preocupació pels preus de l'energia, la seguretat en el subministrament i l'impacte mediambiental d'aquesta, fan necessari un millor aprofitament del potencial que tenen les energies renovables, l'estalvi i l'eficiència energètica. Un exemple és la Directiva sobre l'eficiència de l'ús final de l'energia i els serveis energètics i el Decret pel qual es regula l'adopció de criteris ambientals i d'ecoeficiència en els edificis. Aquestes mesures poden variar el patró de consum energètic en el futur. De tota manera, caldrà incidir de manera especial en el sector del transport.

La promoció de l'electricitat generada a partir de fonts d'energies renovables en el mercat interior de l'electricitat pot fer possible el canvi de patró de consum, tal i com preveu el Reial Decret pel qual es regula l'activitat de producció d'energia elèctrica en règim especial.